

Değini

Mülkiye Genç Sosyal Politikacılar Kongresi Üzerine

Mehmet Atilla GÜLER*

2008 yılında “Gençler Sosyal Politikayı Konuşuyor” çağrısıyla ilki düzenlenen Mülkiye Genç Sosyal Politikacılar Kongresinin (MGSPK) dokuzuncusu geçtiğimiz Ekim ayında yapıldı. “Sosyal politikanın anlamının ve işlevinin tartışıldığı”¹ bir dönemde yapılan bu çağrı hem Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri (ÇEEİ) bölümü öğrencileri için ve hem de bölüm akademisyenleri için oldukça anlamlıydı. Birinci Kongre’ye beş farklı üniversiteden ÇEEİ öğrencileri katılmıştı. Geride bıraktığımız dokuz yılda bu sayı katlanarak arttı ve son kongre itibarıyla Türkiye’nin 23 farklı üniversitesinde eğitim gören 200’ün üzerinde ÇEEİ öğrencisi MGSPK’nin paydaşı haline geldiler.

Prof. Dr. Ahmet Makal’ın da açılış konuşmalarında çeşitli defalar vurguladığı gibi kongreler çok sayıda ÇEEİ bölümü öğrencisi için akademik yaşamın ilk uğrağı olmuştur. Gerçekten kongrelere katılan ÇEEİ öğrencilerin önemli bir bölümü yüksek lisans yaparak, bir bölümü de hem yüksek lisans yapıp hem de Türkiye’nin farklı yerlerinde araştırma görevlisi olarak MGSPK ile tanıştıkları akademik yaşamlarını sürdürmektedirler.² Beşinci Kongre’den itibaren verilmeye başlanan Cahit Talas Sosyal Politika Ödülü, MGSPK’nin lisansüstü alana katkısını iyiden iyiye güçlendirmiştir. Bu yazının amacı, önümüzdeki yıl onuncusu düzenlenecek olan MGSPK’nin sosyal politika disiplini için ayrıcalıklı konumunu ve alana yaptığı katkıları gözler önüne sermektir.

Sosyal Politikanın “Kadim” Sorunları

MGSPK’nin yaklaşık on yıllık tarihinde emeğin tarihsel ve güncel örgütlenme ve direniş deneyimleri, neoliberal dönüşüm ve sosyal politika, endüstri ilişkilerinin sorunları ve işçi sağlığı ve iş güvenliği gibi sosyal politikanın “kadim” sorunları sürekli olarak tartışıldı. Bunların yanında, sosyal politika-sanat ilişkisine ve risk gruplarına odaklanan çalışmalar da farklı kongrelerde gündeme gelen

* Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, atillaguler67@gmail.com.

¹ “Sosyal politikanın anlamını ve işlevini tartışmak” tabiri Prof. Dr. Meryem Koray’ın birinci MGSPK çağrısından çok kısa bir süre önce yayınlanan makalesinden alınmıştır (Koray, 2013).

² Belirtilen durum ilk üç MGSPK’ye bildiri sahibi olarak katılan bu satırların yazarı için de geçerlidir.

konular arasında yer aldılar. Hemen her kongrede tartışılan bir başka konu ise maden işçilerinin yaşam ve çalışma koşulları oldu. Diğer yandan, özel istihdam bürolarına geçici iş ilişkisi yetkisinin verilmesi, bölgesel asgari ücret ve kıdem tazminatı fonu gibi işgücü piyasasına dair sorun alanları da henüz yasal zemin kazanmadan önce MGSPK oturumlarında tartışıldı.

Kongrenin geçmişinde sosyal politika-sanat ilişkisine dair çalışmalar özel olarak incelendiğinde belge fotoğrafçılığının, edebiyatta kadın emeğinin, Ömer Lütfü Akad filmlerinin, Orhan Kemal romanlarının ve maden işçilerinin sinemada temsilinin öne çıkan konular olduğu söylenebilir. Ayrıca 2014 yılındaki Yedinci Kongre'de Soma Katliamı ile yaşama hakları ellerinden alınan 301 maden işçisi için düzenlenen özel oturum da kongrenin geçmişine dair önemli tecrübelerden biridir. Soma'nın yanında Zonguldak, Bursa ve Balıkesir gibi örneklerde madencilik sektöründe yaşanan dönüşümler ekseninde şekillenen metalaşma süreçleri de farklı MGSPK oturumlarında tartışmaya açılmıştır.

MGSPK'nin tarihi incelendiğinde göze çarpan bir diğer gelişmenin risk gruplarına yönelik artan ilgi olduğu söylenebilir. Bu anlamda kadın ve çocuk emeğine dair çalışmalar hemen her kongrede tartışma konusu olurken LGBT bireylere yönelik saha çalışmalarının son birkaç kongrede gündeme geldiğini söylemek yanlış olmaz. Bu noktada yine son yıllarda MGSPK'nin teorik çalışmalardan çok kuram ile sahayı buluşturan bildirilere ev sahipliği yaptığını belirtmek gerekir.

Cahit Talas Sosyal Politika Ödülü

Cahit Talas Sosyal Politika Ödülü ile birlikte MGSPK lisansüstü öğrencileri için yeni bir temsil alanı açmıştır. Beş yılı geride bırakan Cahit Talas Sosyal Politika Ödülü, ÇEEİ bölümlerinde yazılmış tezlerin yanında, sosyoloji, sosyal hizmet ve siyaset bilimi ve kamu yönetimi gibi bölümlerde yazılmış tezlere de verilmiştir. Genel bir inceleme yapıldığında ödüllerin doktora alanında toplu sözleşme ve sendikalaşma, sosyal yardım, sendikacılık-siyaset ilişkisi, emek süreci ve proleterleşme konularına, yüksek lisans alanında ise ayrımcılık, alt işverenlik, toplumsal hareketler, bakım emeği ve uluslararası sendikal hareket gibi alanlarda verildiği görülmektedir. Ödül ayrıca, Sosyal-İş sendikası ile kurulan işbirliği nedeniyle de önemlidir.

Dokuzuncu Mülkiye Genç Sosyal Politikacılar Kongresi

2016 yılında düzenlenen Dokuzuncu MGSPK'de sunulan bildirilerde Bursa ve çevresinde yaşanan eylem örneklerinin, Suriyeli sığınmacılarla gerçekleştirilen saha araştırmalarının ve temel gelir ile şartlı nakit transferi gibi teorik tartışmaların öne çıktığı görülmektedir. Kadın emeğinin güncel sorunları da yine kongrede gündeme gelen konular arasındadır. Bu yılki Cahit Talas Sosyal Politika Ödüllerinin sahipleri ise doktora alanında "In Search of the Working Class: Workers Subjectivities and Resistance in an Istanbul Neighborhood" başlıklı

teziyle Dr. Alpkın Birelma ve yüksek lisans alanında “Sosyal Hizmet Uzmanlarının Yoksulluk Algısının Yoksullukla Mücadele Programlarının Etkisi” başlıklı tezi ile Tuğba Canbulut “Etnikleşen Yoksulluk: Çingener/Romanlar Örneği” başlıklı tezi ile Serap Gün olmuştur.³

Yarına Dair

Türkiye’de sosyal politika, geride bıraktığımız yaklaşık on yıllık süreçte MGSPK’nin yanında akademik ve bürokratik düzeyde de farklı şekillerde ilgi gören bir bilim disiplini olmuştur. Akademik alana dair bir inceleme yapıldığında Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Politika Forumu ve çeşitli üniversitelerde kurulmuş sosyal hizmet bölümleri ekseninde artan bu ilginin sosyal politikanın evrensel normlarıyla uyumlu olup olmadığı tartışmalarıdır.⁴ Prof. Dr. Meryem Koray’ın sosyal politikanın kapsamına dair açıklamasına atıfla;⁵ eğitim, sağlık, çalışma ilişkileri, sosyal güvenlik, gelir adaletsizliği, eşitlik politikaları, konut politikaları ve yoksullukla mücadele gibi çok geniş bir alana yayılan/yayılması gereken sosyal politika düşüncesinin sosyal hizmet ve sosyal yardımlarla sınırlandırıldığı bir dönemde MGSPK’de sunulan bildirimlerin çeşitliliği alana dair tartışmalar için umut vericidir.

Kaynakça

Koray, M. (2013) “Akademik Alanda Sosyal Politika Nereye?”, *Çalışma ve Toplum*, 36,1, 19-56.

Makal, A. (2008) Çeyrek Yüzyılın İçinden Kendimize Bakmak: Kuruluşlarının 25.Yılında Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri Üzerine Bir Değerlendirme”, *Çalışma ve Toplum*, 16,1, 11-26.

³ Bu noktada Sosyal-İş Sendikasının başından itibaren MGSPK’ye verdiği destek de unutulmamalıdır. Ayrıca Türk Metal, Petrol-İş, Yol-İş, Şeker-İş ve Teksif gibi Türk-İş’e bağlı sendikaların da Ankara dışından gelen öğrenciler için sağladığı konaklama olanakları da MGSPK ekseninde kurulan üniversite-sendika işbirliği bakımından anlamlıdır.

⁴ Konuyla ilgili olarak detaylı bilgi için bakınız: Ahmet Makal (2013) “Çeyrek Yüzyılın İçinden Kendimize Bakmak: Kuruluşlarının 25.Yılında Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümleri Üzerine Bir Değerlendirme”, Meryem Koray (2013) “Akademik Alanda Sosyal Politika Nereye?”

⁵ Koray (2013:8)

